TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2010. gada 25. februārī *

Lieta C-381/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 9. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 22. augustā, tiesvedībā

Car Trim GmbH

pret

KeySafety Systems Srl.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētājs, kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents), Dž. Arestis [*G. Arestis*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procedūru,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *KeySafety Systems Srl* vārdā — K. fon Metenhaims [*C. von Mettenheim*], *Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un J. Kempere [*J. Kemper*], pārstāvji,

— Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvis,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — H. Volkere [*H. Walker*], pārstāve, kurai palīdz A. Henšovs [*A. Henshaw*], *barrister*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — A. M. Rušo-Žoē [*A.-M. Rouchaud-Joët*] un S. Grīnheida [*S. Grünheid*], pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2009. gada 24. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "regula") 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu, un konkrētāk par to, kā nošķirt "preču pirkuma" līgumus un "pakalpojumu piegādes" līgumus, kā arī kā noteikt (saistību) izpildes vietu tālpārdošanā.

2 Šis lūgums tika iesniegts sakarā ar tiesvedību starp sabiedrību *Car Trim GmbH* (turpmāk tekstā — "*Car Trim*") un uzņēmumu *KeySafety Systems Srl* (turpmāk tekstā — "*KeySafety*") par pušu līgumsaistībām saistībā ar sastāvdaļu piegādi gaisa spilvenu ražošanai.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Saskaņā ar regulas, kas stājās spēkā 2002. gada 1. martā, 68. panta 1. punktu ar to visās dalībvalstīs, izņemot Dānijas Karalisti, tiek aizstāta 1968. gada Briseles konvencija par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kas tika grozīta ar vēlākām konvencijām saistībā ar jaunu dalībvalstu pievienošanos šai konvencijai.

4 Saskaņā ar tās preambulas otro apsvērumu regulas mērķis ir tāds, ka iekšējā tirgus raitai darbībai "būtiski ir noteikumi par tiesību aktu pretrunām civillietās un komerclietās apvienošanai un formalitāšu ātras un vienkāršas spriedumu atzīšanas un izpildes vienkāršošanai dalībvalstīs, kurām ir saistoša šī regula".

5 Preambulas vienpadsmitajā un divpadsmitajā apsvērumā šādi ir precizēta saistība starp dažādajām jurisdikcijas normām, kā arī to reglamentējošie mērķi:

"(11) Jurisdikcijas normām jābūt ļoti skaidri nosakāmām, un tām jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā parasti ir atbildētāja domicils un jurisdikcijai vienmēr ir jābūt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās, kurās tiesas prāvas priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru. [..]

(12) Papildus atbildētāja domicilam vajadzētu būt alternatīvam jurisdikcijas pamatojumam, kura pamatā ir cieša saikne starp tiesu un lietu, lai veicinātu pareizu tiesvedību."

6 Regulas 2. panta 1. punkts, kas ir II nodaļas 1. iedaļā ar nosaukumu "Vispārīgi noteikumi", ir izteikts šādi:

"Saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā."

7 Regulas 5. pantā, kas ir II nodaļas 2. iedaļā ar nosaukumu "Īpašā jurisdikcija", ir noteikts:

"Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, citā dalībvalstī var iesūdzēt:

1. a) lietās, kas attiecas uz līgumiem, attiecīgās saistības izpildes vietas tiesā;

b) šajā noteikumā un ja vien nav citāda vienošanās, attiecīgās saistības izpildes vieta ir:

— preču tirgošanas [pirkuma/pārdevuma] gadījumā, vieta kādā dalībvalstī, kurā saskaņā ar līgumu preces piegādāja vai tās būtu bijis jāpiegādā,

— pakalpojumu sniegšanas gadījumā, vieta kādā dalībvalstī, kur saskaņā ar līgumu pakalpojumu sniedza vai tas būtu bijis jāsniedz,

c) ja nepiemēro b) apakšpunktu, tad piemēro a) apakšpunktu;

[..]."

8 Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 25. maija Direktīvas 1999/44/EK par dažiem patēriņa preču pārdošanas aspektiem un saistītajām garantijām (OV L 171, 12. lpp.) 1. panta 4. punktā ir noteikts:

"Šajā direktīvā līgumus par rūpnieciski ražojamu vai izgatavojamu patēriņa preču piegādi arī uzskata par pārdošanas līgumiem."

Starptautiskais tiesiskais regulējums

9 Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencija, kas parakstīta Vīnē 1980. gada 11. aprīlī, par starptautiskajiem preču pirkuma–pārdevuma līgumiem (turpmāk tekstā — "KSPPL") stājās spēkā Itālijā 1988. gada 1. janvārī un Vācijā — 1991. gada 1. janvārī.

10 KSPPL preambulas trešajā daļā ir noteikts:

"[..] vienotu normu pieņemšana, kuras regulē preču starptautiskā pirkuma–pārdevuma līgumus un ņem vērā dažādas sabiedriskās, ekonomiskās un tiesību sistēmas, veicinās starptautiskā tirdzniecībā esošo tiesisko šķēršļu likvidēšanu un starptautiskās tirdzniecības attīstību."

11 Saskaņā ar KSPPL 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu:

"Šī Konvencija tiek piemērota preču pirkuma–pārdevuma līgumiem starp pusēm, kuru uzņēmumi atrodas dažādās valstīs:

a) kad šīs valstis ir Līgumslēdzējas valstis [..]."

12 Attiecībā uz tās materiālo piemērošanas jomu KSPPL 3. pantā ir noteikts:

"1. Līgumi preču piegādei, kuras paredzētas izgatavošanai vai ražošanai [kuras paredzēts izgatavot vai saražot], tiek uzskatīti par pirkuma–pārdevuma līgumiem, ja tikai [vien] puse, kura pasūta preces, neuzņemas saistības piegādāt būtisku daļu materiālu, kuri nepieciešami tādu preču izgatavošanai vai ražošanai.

2. Šī Konvencija netiek piemērota līgumiem, kuros preču piegādātājas puses saistību dominējoša daļa sastāv no darba izpildes vai citu pakalpojumu sniegšanas."

13 Saskaņā ar KSPPL 30. pantu "pārdevējam ir jāpiegādā prece, jānodod dokument[i], kuri attiecas uz šo preci[,] un īpašuma tiesības uz preci atbilstoši līguma un šīs Konvencijas prasībām".

14 KSPPL 31. pantā ir noteikts:

"Ja pārdevēja pienākumos neietilpst preces piegāde kādā citā noteiktā vietā, viņa piegādes pienākumi ir sekojoši:

a) ja pirkuma–pārdevuma līgums paredz preces pārvešanu — nodot preci pirmajam pārvadātājam nodošanai pircējam;

[..]."

15 Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas, kas parakstīta 1974. gada 14. jūnijā Ņujorkā, par prasības noilgumu starptautiskajā preču pirkumā–pārdevumā 6. pantu:

"1. Šī konvencija neattiecas uz līgumiem, kuros pārdevēja pienākumu lielāko daļu veido darba vai citu pakalpojumu izpilde.

2. Ražojamo vai izgatavojamo kustamo priekšmetu piegādes līgumus pielīdzina pārdevuma līgumiem, ja vien preču pasūtītājs neapņemas piegādāt būtisku daļu no šādai ražošanai vai izgatavošanai nepieciešamajiem materiāliem."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

16 *KeySafety*, kas reģistrēta Itālijā, Itālijas automobiļu ražotājiem piegādā gaisa spilvenu sistēmas un saskaņā ar pieciem piegādes līgumiem laikposmā no 2001. gada jūlija līdz 2003. gada decembrim (turpmāk tekstā — "līgumi") no *Car Trim* iegādājās šo sistēmu ražošanā izmantotas sastāvdaļas.

17 *KeySafety* uzteica šos līgumus 2003. gada beigās. Uzskatot, ka vismaz daļēji līgumiem būtu jāturpinās līdz 2007. gada vasarai, *Car Trim* šo uzteikumu uzskatīja par līguma pārtraukšanu un cēla prasību par zaudējumu atlīdzību *Landgericht Chemnitz* — sastāvdaļu ražošanas vietas tiesā. Šī tiesa uzskatīja, ka tai nav jurisdikcijas izskatīt prasību, jo Vācijas tiesām nav starptautiskas jurisdikcijas.

18 *Oberlandesgericht* noraidīja prasītājas iesniegto apelācijas sūdzību.

19 Šī pēdējā minētā tiesa norādīja, ka līgums liek prasītājai ražot saskaņā ar automobiļu ražotāja prasībām noteiktas formas gaisa spilvenus no izejvielām, kas iegādātas no iepriekš noteiktiem piegādātājiem, lai varētu tos piegādāt pēc pieprasījuma saskaņā ar *KeySafety* ražošanas procesa vajadzībām un atbilstoši daudzskaitlīgām prasībām par darba organizāciju, kvalitātes kontroli, iepakojumu, marķējumu, piegādes dokumentiem un rēķiniem.

20 *Car Trim* iesniedza kasācijas sūdzību *Bundesgerichtshof*.

21 Iesniedzējtiesas vajadzībām šīs prasības apmierināšanai ir jāzina, vai *Landgericht Chemnitz* ir nepamatoti noliegusi savu starptautisko jurisdikciju, kas bija jānovērtē saskaņā ar regulu.

22 Atbilde uz šo jautājumu ir atkarīga no šīs regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta interpretācijas, jo atbildētājas juridiskā adrese, kas var būt kompetences kritērijs saskaņā ar regulas 2. pantu, ir Itālijā, un *Oberlandesgericht* konstatēja, ka nav ne ekskluzīvas Vācijas tiesu kompetences saskaņā ar regulas 22. pantu, ne arī tiešas vai netiešas jurisdikcijas atlikšanas saskaņā ar šīs regulas 23. un 24. pantu.

23 Tādējādi Vācijas tiesām var būt kompetence lemt par prasību par zaudējumu atlīdzināšanu tikai tad, ja ražošanas vietu uzskata par "attiecīgo saistību " izpildes vietu regulas 5. panta 1. punkta izpratnē.

24 Iesniedzējtiesa uzskata, ka kompetentā tiesa ir tā tiesa, ar kuru ir visciešākā ģeogrāfiskā saistība, ņemot vērā līguma visraksturīgākā uzdevuma izpildi. Tā rezultātā šo nosaka saskaņā ar dominējošo līguma uzdevumu, kas ir jānosaka saskaņā ar ekonomikas kritērijiem, ja nav nevienas citas pienācīgas saiknes. Šis dominējošā ekonomiskā uzdevuma kritērijs esot izteikts arī KSPPL 3. panta 2. punktā vai ANO 1974. gada 14. jūnija Konvencijas par prasības noilgumu starptautiskajā preču pirkumā–pārdevumā 6. panta 2. punktā.

25 Gadījumā, ja izpildes vieta, kas radītu tiesas jurisdikciju, ir tā, kas norādīta regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmajā ievilkumā, būtu jānosaka vieta, kurā saskaņā

ar līgumu preces piegādāja vai tās būtu bijis jāpiegādā. Iesniedzējtiesa uzskata, ka arī preču pirkumā ar piegādi šī vieta norāda uz vietu, kurā pircējs guva vai tam bija jāgūst faktiska vara pār piegādāto lietu saskaņā ar līgumiem.

26 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesa šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [..] Regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumi par izgatavojamu vai ražojamu preču piegādi, lai gan ir noteiktas pasūtītāja norādes par izgatavojamo priekšmetu iegādi, apstrādi un piegādi, tostarp par ražošanas kvalitātes garantijām, piegādes drošību un raitu pasūtījuma izpildes administratīvo procedūru, ir jākvalificē kā preču pārdošana [pirkums] (pirmais ievilkums), nevis kā pakalpojumu sniegšana (otrais ievilkums)? Kādi kritēriji ir noteicošie, lai veiktu šādu nošķīrumu?

2) Ja tiek pieņemts, ka tā ir preču pārdošana [pirkums]: vai preču pirkuma ar piegādi gadījumā noteicošā ir tā vieta, uz kuru saskaņā ar līgumu pārdotās preces piegādāja vai tās būtu bijis jāpiegādā, vieta, kurā preci fiziski nodeva pircējam, vai vieta, kurā preces tika nodotas pirmajam pārvadātājam, lai tās nogādātu pircējam?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

27 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, kā nošķirami "preču pirkuma līgumi" un "pakalpojumu sniegšanas līgumi" regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, ja līguma par ražojamu vai izgatavojamu preču piegādi pircējs ir noteicis konkrētas prasības par šo preču ieguvi, apstrādi (pārveidi) un piegādi.

28 Vispirms ir jānorāda, ka šis jautājums tika uzdots saistībā ar tiesvedību starp diviem ražotājiem automobiļu nozarē. Šajā ražošanas nozarē ir raksturīga sadarbība starp ražotājiem būtiskā apmērā. Gatavā produkta piedāvājumam ir jāatbilst precīzām pircēja prasībām un individuālām specifikācijām. Parasti pircējs precīzi nosaka, kādas ir viņa vajadzības, un sniedz ražošanas norādījumus, kas piegādātājam ir jāievēro.

29 Šādā ražošanas procesā, kas tiek izmantots arī citās mūsdienu ekonomikas nozarēs, preču ražošanā var ietilpt pakalpojumu sniegšana, kas kopā ar turpmāku gatavā produkta piegādi veicina attiecīgā līguma gala mērķa īstenošanu.

30 Regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta formulējumā nav ne definēti abu kategoriju līgumi, ne šīs divas kategorijas nošķirošie faktori, ja preču pārdevums vienlaicīgi ietver arī pakalpojumu sniegšanu. Konkrētāk, šī noteikuma pirmajā ievilkumā saistībā ar preču pārdevumu nav precizēts, vai tas attiecas arī uz gadījumu, kad attiecīgās preces pārdevējam jāsaražo vai jāizgatavo, ievērojot noteiktas prasības, ko šajā sakarā ir izteicis

pircējs, ņemot vērā faktu, ka šāda ražošana vai izgatavošana vai daļa no tās var tikt kvalificēta kā "pakalpojums" regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē.

31 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka regulas 5. panta 1. punktā kā kritērijs saiknei ar kompetento tiesu preču pārdevuma līgumiem un pakalpojumu sniegšanas līgumiem ir šos līgumus raksturojošās saistības (šajā ziņā skat. 2009. gada 23. aprīļa spriedumu lietā C-533/07 *Falco Privatstiftung* un *Rabitsch*, Krājums, I-3327. lpp., 54. punkts).

32 Ņemot vērā šo apsvērumu, tādējādi jāpamatojas uz attiecīgo līgumu raksturojošajām saistībām. Līgums, kura raksturojošās saistības ir preces piegāde, tiktu kvalificēts kā "preču tirgošana" regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma izpratnē. Līgums, kura raksturojošās saistības ir pakalpojuma sniegšana, tiktu kvalificēts kā "pakalpojumu sniegšana" minētā 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē.

33 Lai noteiktu [šajā lietā] aplūkoto līgumu raksturojošās saistības, ir jāņem vērā šādi faktori.

34 Pirmkārt, ir jānorāda, ka līguma, kura priekšmets ir tādu preču pārdevums, kuras pārdevējam vispirms ir jāsaražo vai jāizgatavo, kvalificēšanu regulē atsevišķi Savienības tiesību un starptautisko tiesību noteikumi, kas varētu dot ievirzi interpretācijai, kura piešķirama jēdzieniem "preču tirgošana [pārdevums]" un "pakalpojumu sniegšana".

35 Vispirms saskaņā ar Direktīvas 1999/44 1. panta 4. punktu līgumus par rūpnieciski ražojamu vai izgatavojamu patēriņa preču piegādi arī uzskata par pārdošanas līgumiem un saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu visi materiāli kustami priekšmeti tiek kvalificēti kā "patēriņa preces" ar zināmiem izņēmumiem, kas tādā lietā kā pamata tiesvedībā nav būtiski.

36 Turklāt saskaņā ar KSPPL 3. panta 1. punktu par preču pārdevuma līgumiem tiek uzskatīti saražojamu vai izgatavojamu preču piegādes līgumi, ja vien pasūtītājs nav piegādājis būtisku šādai saražošanai vai izgatavošanai nepieciešamo materiālu daļu.

37 Turklāt ANO 1974. gada 14. jūnija Konvencijas par prasības noilgumu starptautiskajā preču pirkumā–pārdevumā 6. panta 2. punktā ir arī noteikts, ka preču pirkumam pielīdzina saražojamas vai izgatavojamas kustamas mantas piegādi, ja vien lietas pasūtītājs nav piegādājis būtisku šādai saražošanai vai izgatavošanai nepieciešamo materiālu daļu.

38 Tādējādi iepriekš minētajos noteikumos ir norāde uz to, ka fakts, ka piegādājamā prece vispirms ir jāsaražo vai jāizgatavo, negroza attiecīgā līguma kvalificēšanu par pirkuma līgumu.

39 Turklāt Tiesa tāpat ir secinājusi arī jautājumā par publiskā iepirkuma līgumiem. 2009. gada 11. jūnija spriedumā lietā C-300/07 *Hans & Christophorus Oymanns* (Krājums, I-4779. lpp.) 64. punktā Tiesa nosprieda, ka Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts [publiskā iepirkuma] līgumu, piegādes valsts [publiskā iepirkuma] līgumu un pakalpojumu valsts [publiskā iepirkuma] līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV L 134, 114. lpp.), 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā ir ietverts arī

preču pirkums neatkarīgi no tā, vai attiecīgā prece patērētājam nodota jau gatava vai pēc izgatavošanas saskaņā ar patērētāja prasībām. Šī sprieduma 66. punktā Tiesa secināja, ka tad, ja tiek nodotas preces, kas ir saražotas vai individuāli pielāgotas atbilstīgi katra klienta vēlmēm, šo preču ražošana ir daļa no attiecīgo preču piegādes.

40 Otrkārt, ir jāņem vērā Eiropas Kopienu Komisijas norādītais kritērijs par pārveidojamo materiālu izcelsmi. Regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta interpretācijas mērķiem var tikt ņemts vērā arī fakts, vai tos ir piegādājis pircējs. Ja pircējs ir piegādājis visus vai lielāko daļu preces izejmateriālu, šis apstāklis var būt norāde, lai līgumu kvalificētu kā "pakalpojumu sniegšanas līgumu". Savukārt pretējs gadījums, ja pircējs nav piegādājis materiālus, ir būtiska norāde, lai līgumu kvalificētu kā "preču pirkuma līgumu".

41 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka pamata lietā, pat ja *KeySafety* noteica piegādātājus, no kuriem *Car Trim* bija jānodrošinās ar konkrētām detaļām, tā *Car Trim* nepiegādā nekādus materiālus.

42 Treškārt, lai gan iesniedzējtiesa nesniedz nekādu informāciju šajā sakarā, ir jānorāda, ka piegādātāja atbildība arī var būt apsverams faktors attiecīgo līgumu raksturojošo saistību kvalificēšanā. Ja pārdevējs ir atbildīgs par preču, kas ir tā darbības rezultāts, kvalitāti un atbilstību līgumam, šī atbildība būs par labu kvalificēšanai par "preču pirkuma līgumu". Savukārt, ja tas atbild tikai par pareizu izpildi saskaņā ar pircēja norādēm, šis apstāklis drīzāk ir par labu tam, lai līgumu kvalificētu kā "pakalpojumu sniegšanu".

43 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka līgumi, kuru priekšmets ir saražojamu vai izgatavojamu preču piegāde, lai gan pircējs ir izteicis konkrētas prasības par preču ieguvi, apstrādi un piegādi un nav piegādājis materiālus, un piegādātājs ir atbildīgs par preces kvalitāti un atbilstību līgumam, ir jākvalificē kā "preču tirgošana" šīs regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

Par otro jautājumu

44 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai pārdošanas ar piegādi līguma gadījumā vieta, kurā saskaņā ar līgumu preces tika vai būtu bijis "jāpiegādā" regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma izpratnē, ir jānosaka atbilstoši vietai, kurā preces fiziski tika nodotas pircējam.

45 Uzreiz ir jāuzsver, ka saskaņā ar regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu līgumpusēm ir neierobežota brīvība noteikt preču piegādes vietu.

46 Vārdu virknējums "ja vien nav citāda vienošanās" regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā norāda, ka puses var vienoties par saistību izpildes vietu šī noteikuma piemērošanai. Turklāt saskaņā ar regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu, kurā ir norādīts "saskaņā ar līgumu", preču piegādes vieta principā ir pušu norādītā vieta līgumā.

47 Lai atbildētu uz uzdoto jautājumu, Tiesa pamatojas uz regulas rašanos, mērķiem un sistēmu (skat. 2007. gada 3. maija spriedumu lietā C-386/05 *Color Drack*, Krājums, I-3699. lpp., 18. punkts, un 2009. gada 9. jūlija spriedumu lietā C-204/08 *Rehder*, Krājums, I-6073. lpp., 31. punkts).

48 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru regulas 5. panta 1. punktā paredzētā īpašās jurisdikcijas norma jautājumos saistībā ar līgumu, kas papildina kompetences normu, ka jurisdikcija parasti ir pamatota uz atbildētāja domicilu, atspoguļo tuvumā esamības mērķi un šo normu pamato ciešas sasaistes saiknes pastāvēšana starp līgumu un tiesu, kas aicināta par to spriest (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Color Drack*, 22. punkts, un lietā *Rehder*, 32. punkts).

49 Attiecībā uz saistību izpildes vietu, kas ir izpildes vieta, regula tās 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmajā ievilkumā ir autonomi noteikusi šo saiknes kritēriju preču pārdevumiem, lai pastiprinātu galveno mērķi vienādot noteikumus par jurisdikciju, [vienlaicīgi] nodrošinot to paredzamību (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Color Drack*, 24. punkts, un lietā *Rehder*, 33. punkts).

50 Kontekstā ar regulu šī īpašās jurisdikcijas norma lietās saistībā ar līgumiem kā autonomo saiknes kritēriju nosaka piegādes vietu, kura ir piemērojama visām prasībām, kas ir balstītas uz vienu un to pašu preču pirkuma–pārdevuma līgumu, un nevis tikai tām, kas ir balstītas uz pašu piegādes pienākumu (iepriekš minētais spriedums lietā *Color Drack*, 26. punkts).

51 Tomēr nevienā regulas noteikumā nav definēti jēdzieni "piegāde" un "piegādes vieta" regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma izpratnē.

52 Turklāt ir jāatgādina, ka, radot šo normu, Komisija 1999. gada 14. jūlija priekšlikumā Padomes regulai (EK) par jurisdikciju, spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (COM(1999) 348, galīgā redakcija, 14. lpp.) uzsvēra, ka šis noteikums bija paredzēts, lai "mazinātu neērtības sakarā ar valsts, kuras tiesā ir celta prasība,

starptautisko privāttiesību piemērošanu", ka šī "izpildes vietas pragmātiskā noteikšana" balstījās uz pilnībā faktuālu kritēriju.

53 Vispirms ir jākonstatē, ka regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētā saiknes kritēriju autonomija izslēdz atsauci uz tiesas dalībvalsts starptautiskajām privāttiesību normām, kā arī uz materiālo tiesību normām, kuras saskaņā ar to būtu piemērojamas.

54 Šajos apstākļos iesniedzējtiesai ir jāpārbauda vispirms, vai no līguma noteikumiem izriet piegādes vieta.

55 Ja ir iespējams šādi noteikt piegādes vietu, neatsaucoties uz līgumam piemērojamām materiālajām tiesībām, tieši šī ir tā vieta, kas tiek uzskatīta par vietu, kurā saskaņā ar līgumu tika vai būtu bijis jāpiegādā preces regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma izpratnē.

56 Savukārt var būt situācijas, kad līgumā nav attiecīga noteikuma, kurš, nevēršoties pie materiālajām tiesībām, norādītu pušu vēlmi attiecībā uz preču piegādes vietu.

57 Šādos gadījumos, tā kā regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētā kompetences norma ir autonoma, šī vieta ir nosakāma, izmantojot citu kritēriju, kas atbilst regulas izcelsmei, mērķiem un sistēmai.

58 Iesniedzējtiesa norāda divas vietas, kas varētu kalpot par piegādes vietu, lai noteiktu šādu autonomu kritēriju, kas piemērojams, ja nav līguma noteikuma. Pirmā ir tā, kurā prece ir fiziski nodota pircējam, un otrā — tā, kurā prece nodota pirmajam pārvadātājam, lai nogādātu to pircējam.

59 Ir jāuzskata tāpat, kā to dara iesniedzējtiesa, ka šīs divas vietas šķiet noteikšanai vispiemērotākās, ja nav izpildes vietas, kurā preces tika piegādātas vai tās būtu bijis jāpiegādā.

60 Ir jākonstatē, ka vieta, kurā preces tika vai tās būtu bijis fiziski jānodod pircējam to galamērķī, vislabāk atbilst regulas izcelsmei, mērķiem un sistēmai kā "piegādes vieta" regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma izpratnē.

61 Šis kritērijs ir ļoti paredzams. Tas arī atbilst tuvumā esamības mērķim, jo nodrošina, ka pastāv cieša saikne starp līgumu un tiesu, kurā celta prasība saistībā ar līguma izpildi. Ir jānorāda it īpaši, ka precēm, kuras ir līguma priekšmets, būtu jābūt šajā vietā pēc šī līguma izpildes. Turklāt preču tirgošanas līguma pamatmērķis ir to nodošana no pārdevēja pircējam; darbība, kas ir pilnībā izpildīta tikai tad, kad šīs preces ir nonākušas savā galamērķī.

62 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka pārdevuma ar piegādi gadījumā vieta, kurā saskaņā ar līgumu preces tika piegādātas vai

tās būtu bijis jāpiegādā, ir jānosaka, pamatojoties uz šī līguma noteikumiem. Ja šādi nav iespējams noteikt piegādes vietu, neatsaucoties uz līgumam piemērojamām materiālajām tiesībām, piegādes vieta ir tā, kurā ir notikusi fiziskā preču nodošana, ar kuru pircējs ir ieguvis vai tam būtu bijis jāiegūst faktiska vara pār šīm precēm pirkuma darījuma galamērķī.

Par tiesāšanās izdevumiem

63 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumi, kuru priekšmets ir saražojamu vai izgatavojamu preču piegāde, lai gan pircējs ir izteicis konkrētas prasības par preču ieguvi, apstrādi un piegādi un nav piegādājis materiālus, un piegādātājs ir atbildīgs par preces kvalitāti un atbilstību līgumam, ir jākvalificē kā "preču tirgošana" šīs regulas 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē;

2) Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka pārdevuma ar piegādi gadījumā vieta, kurā saskaņā ar līgumu preces tika piegādātas vai tās būtu bijis jāpiegādā, ir jānosaka, pamatojoties uz šī līguma noteikumiem. Ja šādi nav iespējams noteikt piegādes vietu, neatsaucoties uz līgumam piemērojamām materiālajām tiesībām, piegādes vieta ir tā, kurā ir notikusi fiziskā preču nodošana, ar kuru pircējs ir ieguvis vai tam būtu bijis jāiegūst faktiska vara pār šīm precēm pirkuma darījuma galamērķī.

[Paraksti]